

2020

Risiko og sårbarhetsanalyse

Renseanlegg Moltu ved utslepp i sjø.

Prosjekt nr. 11972

Namn: Monica Grimstad

Aurvoll og Furesund AS

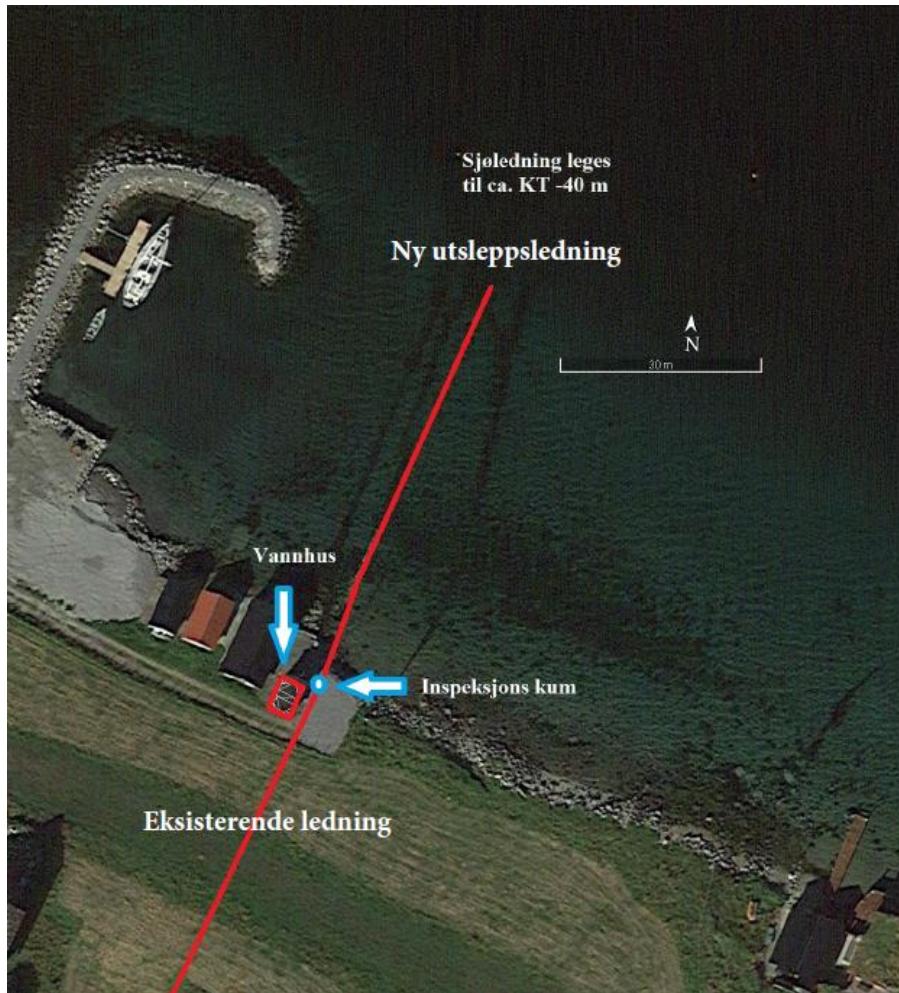
Dato: 14.10 2020

Innhold

1.Innleiing	2
1.1 Hensikt med ROS- analyse.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.2 Risikovurdering.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.3. Sannsynlighet	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.Metode.	Feil! Bokmerke er ikke definert.
3.Hovudmålet for planområdet.	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4.Farekartlegging.	4
5. Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova	5
6. Utgriande kommentarar.....	6
7.Konklusjon.	6
8.Vedlegg.	6

1. Innleiing.

Herøy Vasslag planlegger å etablere et høgdebasseng og et vannbehandlingsanlegg i Moltudalen, Gurskøy. I denne forbindelse er Aurvoll og Furesund engasjert for å gjennomføre ei ROS -analyse i forbindelse med dette tiltaket. Denne skal etterkomme plan og bygningslovens krav om ROS- analyse (jf. § 4.3). Tiltaket gjeld Gnr. 60 Bnr. 250. Figur 1-1 viser et oversiktskart av området prosjektet skal gjennomførast.

Figur 1-1.

Moltevika i Herøy kommune er ei grunn vik av Herøyfjorden (figur 1), ein om lag åtte kilometer lang og to kilometer brei fjord som er 175 m djup på det djupaste. Botnen i Moltevika heller sakte ned mot djup på 40 – 50 m ein halv kilometer frå land (figur nr 2). Den indre vika har djup ned mot 45 m, avgrensa av ein terskel på ca. 36 m djup. Lenger ut kjem andre små basseng på 50-70 m djup, med tersklar som er opp til 15 meter grunnare.

I vest grensar vika til eit større grunntområde rundt Langholmane, som avgrensar tilførsel av nytt vatn den vegen til berre øvre vasslag. Mot nord er vika open og eksponert, med grunnaste barrierar for vassutskifting på 35 m. Vika har periodevis relativ stor tilførsel av ferskvatn via fire elver, men hydrografiprofilane viser ikkje eit brakt lag. Dette tyder på at gjennomstrøyminga i vika er god, i alle fall i øvre lag.

Lengre ut i Herøyfjorden, ved Flåvær, vert det teke regelmessige målingar av ulike vassparameterar ved hjelp av eit automatisk prøvetakingssystem montert på hurtigruteskipet MS Trollfjord. Målingane av temperatur, salinitet, oksygen, fosfat, nitrat m. m. vert tatt på ca. 4 m djup, og går tilbake til 2013.

På grunnlag av desse dataa har miljøtilstanden i området vore klassifisert som god (Trannum m fl., 2019).

1.1 Hensikt med ROS- analyse.

Målet for risiko og sårbarheitsanalysen (ROS-analysen) er å etablere ein oppdatert oversikt over risiko, eit risikobilde av eige ansvarsområde, vurdere virksomheita sårbarhet og foreslå korleis risiko og sårbarheit bør handterast gjennom eventuelle nye risikoreduserande tiltak. Hensikta er å bidra til tilfredsstillande sikkerheit for virksomheita og ens brukara med hjelp av målretta førebygging og beredskap.

En ROS-analyse kan utførast på ulike måtar. ROS-analyse gir ikkje fasitsvar for kva som vil skje i framtida, men skal gi grunnlag for gode vurdering og beslutningar i dag.

I Instruks for departementa sitt arbeid med samfunnssikkerhet (samfunnssikkerhetsinstruksa) vert det stilt krav til at departementa utarbeider og vedlikehold systematiske ROS-analyser med grunnlag i vurderinga av tilsikta og utilsikta hendingar som kan true og sette liv, helse og materielle verdiar i fare. Slike analyser er nødvendige, ikke minst for at den enkelte virksamhet sjølv skal kunne vurdere om samfunnssikkerheita er tilstrekkelig ivaretaken.

1.2 Risikovurdering

Risikoer er produktet av sannsynlegheita for at ein hendelse skal inntreffe og konsekvensen av hendelsene.

Risiko = sannsynlegheit x konsekvens

1.3. Sannsynlegheit

Kor ofte ei uønskt hending forventast å inntreffe vert uttrykt ved hjelp av sannsynleg heit. I daglegtale vert av og til 100-års hending nemnd for ekstreme værsituasjonar.

På same måte kan ein månadshending, ei 1-, 10-, 100-, 1000- års hending identifiserast. Meir presist betyr dette at for eksempel ei 100- års hending "i gjennomsnitt vert forventa å inntreffe ein gong kvart 100 år, dersom ein betraktar eit (uendeleg) langt tidsrom". Med andre ord er det $1/100 = 1\%$ sannsynlegheit pr. år for at tilstanden inntreff for ei verksemd, eller at hendinga typisk inntreff ein gong årleg blant 1 av 100 identisk verksemder.

For uønskte hendingar som inntreff ofte, finnast det vanlegvis god statistikk for å fastsetje sannsynlegheit. For hendingar som inntreff sjeldan, er usikkerheita større. Derfor er det vanleg å nytte ei grov inndeling, der kvar kategori sannsynlegheit er faktor 10 høgare enn den føregåande.

2.Metode.

Risikoer knytt til uønska hendelsar, dvs. hendelsar som i utgangspunktet ikkje skal skje. Det er ofte knytt usikkerheit til både om hendelsen skjer (sannsynligheit) og omfanget (konsekvens) av hendelsen dersom den skulle skje.

Det er gjennomførte ein kartlegging av kor relevante farar som skal takast med vidare til ein sårbarheitsvurdering. Farar som vurderast med ja og nei, vurderast i en sjekkliste som er utarbeidet av fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Gjennom fareindifikasijsjonen, sårbarheitsanalyse og risikovurderinga, vil det bli fremma tiltak som blir iverksatt. Desse eventuelle tiltaka blir oppsummert i kapittel 6.

3.Hovudmålet for planområdet.

Hovudmålet er å etablere nytt reinseanlegg for Herøy Vasslag SA med Mørkevatnet som hovedvasskjelde. Dei leverer vatten i største-delen av ytre Herøy som Bergsøy, Nautøy, Kvalsvik, Leinøy og Remøy. I tillegg er leidningsnettet sammankobla med Stemmedalen Vasslag over Røyrasundet mot Røyra på Leinøy. Dette medfører at heile forsyningssområdet vil få tilfredsstillande vassforsyning ved brot på hovedvassledninga. Det er dimensjonert til å gi vannforsyning til heile Herøy kommune samt at anlegget er dimensjonert for å gi vann til Moltu Vasslag også. I tillegg til private husholdningar leverer Herøy Vasslag SA vatten til næringsmiddelbedrifter, helseinstitusjonar, industri og kontorbygg.

4.Farekartlegging.

- Utslepp i sjø: sjå eige rapport frå Rundemiljøsenter.
- Utlegging rør.
- Arkeologi.

5. Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Emne	Er det knytt uakseptabel risiko til følgjande forhold?	Nei	Ja	Kommentar
1.Naturgitte forhold	a Er området utsett for snø-, jord-, steinskred eller større fjellskred?	x		
	b Er det fare for flodbølgjer som følge av fjellskred i vatn/sjø?	x		
	c Er det fare for utglidning av området (ustabile grunnforhold)?	x		
	d Er området utsett for flaum eller flaumskred, også når ein tek omsyn til auka nedbør som følgje moglege av klimaendringar?	x		
	e Er skogbrann/lyngbrann i området til fare for bustader/hus?	x		
	f Er området sårbart for ekstremvær/stormflo – medrekna ev. havnivåstiging?	x		
	g Treng det takast særskilte omsyn til radon?	x		
	i Anna (spesifiser)? (vernskog)			
2.Omgivnad	a Er det regulerte vassmagasin med spesiell fare for usikker is i nærleiken?	x		
	b Er det terrengformasjonar som utgjer spesiell fare (stup etc.)?	x		
	c Vil tiltaket kunne føre til overfløyming i lågareliggende område?	x		
	d Anna (spesifiser)? Utlegging av rør og arkeologi	x		Kommentar 2.d
3.Verksamdsrisiko	a Omfattar tiltaket spesielt farlege anlegg?	x		
	b Kan utilsikta/ukontrollerte hendingar i nærliggande verksemder utgjere risiko?			
4.Brann-/ulykkesberedskap	a Har området mangefull sløkkjevassforsyning (mengde og trykk)?	x		
	b Har området problematiske tilkomstruter for utrykkingskjøretøy?	x		
5.Infrastruktur	a Er det kjente ulykkespunkt på transportnettet i området?	x		
	b Kan utilsikta/ukontrollerte hendingar på nærliggande transportårer inkl. sjø- og luftfart utgjere risiko?	x		
	c Er det transport av farleg gods til/gjennom området?	x		
6.Kraftforsyning	a Er området påverka av magnetfelt frå høgspentlinjer?	x		
	b Er det spesiell klatrefare i høgspentmaster?	x		
	c Vil tiltaket endre (styrke/svekke) forsyningstryggleiken i området?	x		
7.Vassforsyning	a Er det mangefull vassforsyning i området?	x		
	b Ligg tiltaket i eller nær nedslagsfeltet for drikkevatn, og kan dette utgjere ein risiko for vassforsyninga?	x		
8.Sårbare objekt	a Medfører bortfall av følgjande tenester spesielle ulemper for området: - elektrisitet ? - teletenester? - vassforsyning? - renovasjon/spillvatn?		x	
	b Er det spesielle brannobjekt i området?	x		
	c Er det omsorgs- eller oppvekstinstitusjonar i området?	x		
9.Er området påverka/forureina frå tidlegare bruk	a Gruver: opne sjakter, steintippar etc.?	x		
	b Militære anlegg: fjellanlegg, piggrådsperringar etc.?	x		
	c Industriverksemder som t.d. avfallsdeponering?	x		
	d Anna (spesifiser)?	x		
10.Ulovleg verksemd	a Er tiltaket i seg sjølv eit sabotasje-/terrormål?	x		
	b Finst det potensielle sabotasje-/terrormål i nærleiken?	x		

6. Utgreiande kommentarar.

2.d. Når det kjem til utlegging av rør med tanke på arkeologi, er det tidlegare gjort forsking på dette. Røra som blir lagt ut, kjem til å ligge mellom dei allereie eksisterande rør, so ny vurdering er ikkje nødvendig for det gitte området.

Ved utslepp i sjø, er det minimalt med forureining. Sedimentet kommer ikkje til overflaten og vil bli vekk ført av straumen.

Uttalelse/ godkjenning frå mattilsynet viser til at dei er positive til endringa av måten vatnet blir rensa på. Sjå vedlegg.

7.Konklusjon.

Testen som Runde Miljøsenter gjorde, viser at utsleppet som blir i røra frå renseanlegget mest sannsynleg ikkje kommer til overflata, og sjølv ved ein låg gjenomsnittstraum på 4 cm/s gir ei effektiv fortynning. Straumen vil bidra til transport og spreiling av avløpsvatnet, og denne transporten vil ha tendens som oftast å gå i vestlig retning.

Mengde organisk materialar i sedimentet tilsvara kategorien «dårleg/ meget därleg» i følgje klassefisingssystemet. Organisk materiale i sediment er ein av fleire indikatorar som inngår i ei heilskapleg vurdering av miljøtilstanden i følgje Vanndirektivet (2018).

8.Vedlegg.

- Rapport frå Runde miljøsenter.
- Uttalelse/ godkjenning frå mattilsynet.
- Uttalelse frå Bergen Sjøfartsmuseum.